

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Filozofia dziejów (Wykład), PG_00176532						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Estetyki i Filozofii Kultury						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Józef Tarnowski					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie osób uczestniczących w wykładzie z różnymi sposobami uprawiania filozofii dziejów w dwustuletniej historii istnienia tej dyscypliny filozoficznej, łącznie z jej prehistorią, a także z politycznym użyciem, jaki z filozofii dziejów czyniono w przeszłości i powodami jej kryzysu, w jakim znalazła się w schyłkowym okresie wielkich transformacji ustrojowych, oraz z jej zaangażowanymi społecznie ponowoczesnymi mutacjami						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_W07] Zna i rozumie rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury.	Rozumie na poziomie podstawowym rolę koncepcji historyzoficznych w kulturze.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZL3_W04] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi.	Zna relacje między historiozofią i innymi subdyscyplinami filozofii	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[FILOZL3_W01] Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym miejsce i znaczenie filozofii w relacji do nauk oraz przedmiotową i metodologiczną specyfikę filozofii.	Rozumie specyfikę metodologiczną historiozofii.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZL3_U04] Czyta i interpretuje tekst filozoficzny.	Czyta i interpretuje tekst historyzoficzny.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FILOZL3_U01] Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych lub elektronicznych.	Samodzielnie wyszukuje informacji w źródłach pisanych i elektronicznych i wykorzystuje je w swojej pracy.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[FILOZL3_W03] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w wybranym języku obcym.	Zna zaawansowaną terminologię historyzoficzną w języku angielskim.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	Zna zaawansowaną terminologię historyzoficzną w języku polskim.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[FILOZL3_W06] Zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism.	zna argumentację wybranych klasyków historiozofii	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport	
Treści przedmiotu	Wprowadzenie metodologiczne. Antyczne, średniowieczne, renesansowe i oświeceniowe protohistoriozofie. Historiozofie idealistyczne: św. Augustyn, Vico, Herder, Hegel, prawica neoheglowska, Koneczny, Struve, Fukuyama. Historiozofie materialistyczne: Saint-Simon, Comte, lewica neoheglowska, Marx, szkoła frakfurcka, Hayek, neomarksizm, antymarksizm, nowa szkoła frakfurcka, Naisbitt, Huntington, neodarwinizm społeczny. Historiozofia implicitna w beletryście: Witkacy, Zamiatin, Huxley, Orwell, Vonneguth, Dick, Bradbury. Historiozofia implicitna w nowej humanistyce.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny	50.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Angehrn Emil. (2007). Filozofia dziejów. Przekł. J. Marzęcki. Kęty: Wydawnictwo Marek Derewiecki.</p> <p>Jakubowski Marek, N. (2004). Ciągłość historii i historia ciągłości: polska filozofia dziejów. Toruń: Wydawnictwo UMK.</p> <p>Kuderowicz Zbigniew. Filozofia dziejów. [Dowolne wydanie]</p>	

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Arendt Hannah. Korzenie totalitaryzmu. [Dowolne wydanie].</p> <p>Augustyn (św.). Państwo Boże. [Dowolne wydanie].</p> <p>Bauman Zygmunt (2007). Płynne czasy. Życie w epoce niepewności. Warszawa: Wydawnictwo Sic!.</p> <p>Braudel Fernand (1971). Historia i trwanie. Przekł. B. Geremek. Warszawa: Czytelnik.</p> <p>Brzechczyn Krzysztof (2013). O ewolucji solidarnościowej myśli społeczno-politycznej w latach 1980-1981. Poznań: WN</p> <p>UAM. Buksiński Tadeusz (2001). Moderność. Poznań: WN UAM.</p> <p>Comte August (2009). Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej. [Dowolne wydanie]. Džilas Milovan. Nowa klasa. Przekł. A. Lisowski. Nowy Jork</p> <p>Comte August (2009). Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej. [Dowolne wydanie]</p> <p>Hegel Georg, Wilhelm, Friedrich. Wykłady o filozofii dziejów. [Dowolne wydanie].</p> <p>Horkheimer Max. i Adorno Theodor. Dialektyka Oświecenia. [Dowolne wydanie]</p> <p>Kołakowski Leszek. Główne nurty marksizmu, t. I-III. [Dowolne wydanie]</p> <p>Schwab Klaus. (2018). Czwarta rewolucja przemysłowa. Przeł. A.D. Kamińska. Warszawa: Wydawnictwo Studio Emk</p> <p>Znanięcki Florian, Upadek cywilizacji zachodniej. [Dowolne wydanie]</p>
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Adresy eZasobów	<p>Jakie założenia ontologiczne przyjmują historiozofie nomotetyczne?</p> <p>Czym się różnią utopie literackie od filozoficznych?</p>
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.